

EXPUNERE DE MOTIVE

Una dintre principalele greutăți întâmpinate de întreprinderile mici și mijlocii din România este accesul dificil la finanțare, mai ales în cazul societăților nou înființate și al microîntreprinderilor.

Persoanele fizice și juridice (micii întreprinzători), care nu au istorie de credit sau nu au bunuri ce pot constitui garanții, nu au acces la sistemul financiar bancar. Creditele solicitate sunt de cele mai multe ori prea mici pentru bănci, iar costurile administrării și monitorizării le fac neinteresante pentru acestea. De aceea, persoanele fizice și juridice (micii întreprinzători) sunt nevoite să caute surse alternative de credit, de multe ori cu costuri ridicate, în cazul în care nu au acces la fonduri asigurate de organizații donatoare, la organizații nonguvernamentale, cooperative de credit sau uniuni de credit.

Microfinanțarea este soluția prin care se asigură furnizarea de împrumuturi și alte servicii financiare de bază persoanelor fizice și juridice (micii întreprinzători) cu acces limitat la sistemul bancar, împrumuturi ce permit acestora să-și conducă și să-și dezvolte activitățile economice, să dobândească active și bunuri, respectiv să-și soluționeze problemele de natură imediată sau să se achite de obligațiile sociale. Termenul de microfinanțare, așa cum este folosit în prezentul proiect de lege, include microcreditarea de afaceri, a programelor de dezvoltare comunitară, a programelor sociale, precum și împrumuturi acordate persoanelor cu venituri reduse pentru inițierea de activități aducătoare de venituri.

Microfinanțarea are în România un portofoliu de credite de aproximativ 53,6 milioane USD și a acordat aproximativ 13.800 împrumuturi cu o valoare medie de 3.900 USD per împrumut, astfel devenind treptat un pilon important în dezvoltarea microîntreprinderilor.

Potrivit statisticilor, numărul de persoane fizice și juridice ce intenționează să împrumute în scopul dezvoltării de afaceri sume de până la 25.000 USD în mod regulat, este de aproximativ 113.000, cererea cumulată de microcredite estimându-se la un portofoliu de circa 565 milioane USD.

Un cadru clar și bine structurat plasează microfinanțarea pe un curs rapid de dezvoltare, în scopul combaterii sărăciei, al creării de locuri de muncă, al educării beneficiarilor în domeniul finanțării și al afacerilor, al dezvoltării inițiativei și spiritului antreprenorial, al extinderii programelor sociale și de dezvoltare comunitară, al dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și al creșterii bunăstării sociale.

În același timp, trebuie să se preîntâmpine situația în care cadrul legal creat din rațiuni sociale și pentru a încuraja microfinanțarea poate fi utilizat pentru desfășurarea de activități ce nu au nimic în comun cu rațiunile sociale sau dezvoltarea liberei inițiative, așa cum este cazul mai ales al împrumutului de consum, care, prin definiție, este acordat persoanelor fizice și nu întreprinzătorilor ce au acces limitat la credit în sistemul bancar.

Potrivit Legii nr. 99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice, cu modificările ulterioare, orice persoană juridică poate acorda împrumuturi, dacă nu primește depozite de la populație, fără a cădea sub incidența Legii nr. 58/1998 privind activitatea bancară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

La elaborarea proiectului de lege privind societățile de microfinanțare au fost avute în vedere prevederile Directivei 2000/12/EC a Parlamentului European din 20 mai 2000 referitoare la inițierea și desfășurarea activității instituțiilor de credit, publicată în Jurnalul Oficial nr. L126/26.05.2000.

Prezentul proiect de lege creează un cadru de reglementare, care asigură:

- cerințe de capital social de minim 200.000 euro menite să asigure autosuficiența și sustenabilitatea societăților de microfinanțare, precum și legitimitatea și reputația acestora pe piață;
- bariere de reglementare minime privind intrarea pe piață a societăților de microfinanțare, ca entități ce nu acceptă depozite de la populație;
- absența restricțiilor referitoare la acționariat sau management străin și/sau a surselor de finanțare străină;
- obiect principal de activitate al societăților de microfinanțare care constă, exclusiv, în acordarea de microcredite din fonduri proprii, împrumutate sau atrase de la instituții financiare ori organizații donatoare sau din resurse financiare publice și posibilitatea acordării, ca obiect secundar de activitate, de servicii pentru dezvoltarea economică a beneficiarilor de microcredite, incluzând servicii de consultanță, informare, educare și instruire de specialitate;
- accesul societăților de microfinanțare la fonduri publice;
- protecția beneficiarilor împotriva practicilor abuzive de acordare sau rambursare a împrumutului;
- transparența operațiunilor de microfinanțare și tratamentul egal al beneficiarilor prin punerea la dispoziția celor interesați a tuturor informațiilor referitoare la termenii și condițiile microfinanțării și prin aplicarea în mod nediscriminatoriu a criteriilor de selecție a solicitanților de microcredite;
- raportarea periodică a portofoliului de credite care să permită Băncii Naționale a României includerea activității în analizele privind evoluția creditului neguvernamental.

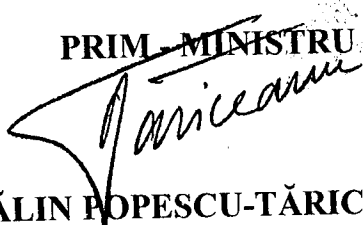
Regulile prudențiale aplicabile societăților de microfinanțare sunt limitate la capitalul social minim și obligațiile de raportare periodică, supravegherea prudențială de către Banca Națională a României nefiind necesară, întrucât societățile de microfinanțare nu sunt angajate în activități de acceptare de depozite de la populație.

Cu toate acestea, prezentul proiect de lege prevede obligația angajării în condițiile legii a unui auditor financiar independent, care va monitoriza și va asigura stabilitatea financiară a societății de microfinanțare și, indirect, a sectorului de microfinanțare.

Prezentul proiect de lege propune un termen de doi ani pentru atingerea plafonului de capital social și un termen de șase luni pentru a pune în aplicare prevederile referitoare la forma juridică, denumire și auditorul financiar independent.

Față de cele prezentate a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU